

Informator wydany przez:
Centralny Ośrodek Badania
Odmian Roślin Uprawnych
63-022 Stupia Wielka,
woj. poznańskie.
Opracował:
dr Ryszard Szymczyk
Projekt graficzny:
Sylwester Łachacz
Fotografie:
Włodzimierz Kurnatowski
Wydawca: PWRiL Poznań

PZGMK-4 — 70588/84 —
100 000 — A15/2383

JAK WYKORZYSTAĆ PORADĘ EDOA

Każda porada drukowana przez komputer jest odpowiedzią na jedno pytanie z formularza. W niniejszej ulotce podano przykład typowej odpowiedzi EDOA na jedno z kilku pytań użytkownika — rolnika J. Bardowskiego z Uniejowic w województwie legnickim. Interesowała go uprawa odmian pszenicy ozimej, najlepszych w tym rejonie kraju. Rolnik chciał zasiać pszenicę na glebie pszennej dobrej, w trzecim roku po oborniku, a więc w dobrym, typowym stanowisku. Oczekiwany plon ziarna — 45 q z ha.

Wydruk porady opracowanej przez komputer zawiera wszystkie te informacje podane w pytaniu na formularzu oraz zalecenia. EDOA zaproponował uprawę odmian — od najlepszej Liwilli do nieco gorszej Bety oraz podał ich krótki opis. Są to odmiany zrejonizowane w województwie legnickim, a zatem najbardziej tam zalecane do uprawy. Nawożenie fosforem i potasem powinno być jednakowe, gdyż odmiany nie mają pod tym względem zróżnicowanych wymagań. Podobnie jest z wapnowaniem pola. Odmiana Beta potrzebuje nieco mniejszego nawożenia azotem, co zalecenie uwzględnić. Wszystkie te pszenice należy zasiać na przełomie września i października, nie przeciągając siewu poza drugą dekadę tego miesiąca. Każda z zalecanych odmian powinna być siana w ilości gwarantującej obsadę 4 milionów roślin na hektar. W przeliczeniu na kilogramy oznacza to około 190 dla dwóch pierwszych odmian i około 170 kg dla odmiany Beta, która ma drobniejsze ziarno.

Porady EDOA są opracowywane na podstawie zaleceń nauki i osiągnięć praktyki rolniczej. Stanowią one ramy postępowania, które prowadzi do systematycznego wzrostu plonowania. Porady zawierają jednak tylko najważniejsze wskazówki uprawowe. Nie dają zatem gwarancji uzyskania zawsze bardzo dobrych wyników. To zależy bowiem również od czynników będących poza wpływem rolnika, przede wszystkim od przebiegu pogody, dostępności środków produkcji, itd. Dlatego wykorzystanie wskazówek EDOA powinno być przemyślane i dostosowane do możliwości gospodarstwa i do pogody.

EDOA jest poradnictwem stale rozwijanym i doskonalonym. Dlatego prosimy wszystkich jego użytkowników o zgłaszanie własnych uwag i propozycji zmian w elektronicznym doradztwie.

ELEKTRONICZNE DORADZTWO ODMIANOWO- AGROTECHNICZNE

INFORMATOR

4/128/84

EDOA jest komputerowym systemem doradczym służącym polskim rolnikom. Udziela fachowych, szybkich i nieodpłatnych porad związanych z wyborem i z uprawą odmian zbóż, ziemniaka lub kukurydzy. Porady są opracowywane na żądanie w Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU, 63-022 Stupia Wielka), gdzie system powstał i jest eksploatowany. Z usług EDOA oprócz rolników może również korzystać każdy, kogo interesują odmiany wymienionych roślin.

Znaczenie odmiany jako środka produkcji w gospodarstwie rolnym nie maleje. Nowych odmian pojawia się coraz więcej, a zmiany w ich doborach zalecanych do uprawy są częstsze niż dawniej. Obserwowanie tych zmian i poznawanie nowych odmian leży w interesie rolnika. Dobrze bowiem dobrana i odpowiednio uprawiana odmiana wpływa na znaczny wzrost plonowania. Rolnik nie zawsze jednak ma czas i dostęp do potrzebnych w związku z tym informacji. Właśnie wtedy może zwrócić się do EDOA o pomoc. W poradnictwie tym tradycyjny doradca rejonowy lub gminny agronom został wyręczony przez maszynę cyfrową. W oparciu o stale odświeżane dane o zalecanych odmianach i o sposobie ich uprawy oraz na podstawie informacji o siedlisku przyrodniczo-rolniczym opracowuje ona i drukuje porady. Czyni to z szybkością wielu tysięcy odpowiedzi w ciągu godziny. EDOA jest więc poradnictwem masowym i zarazem uwzględniającym indywidualne potrzeby rolników.

JAK UZYSKAĆ PORADĘ EDOA

Jedynym warunkiem uzyskania porady jest poprawne (tzn. czytelne i kompletne) wypełnienie dolnej części formularza, którego wzór jest zamieszczony na dwóch sąsiednich stronach niniejszej ulotki. Przed wpisaniem informacji należy zapoznać się z treścią formularza, a szczególnie uważnie — z częścią dotyczącą sposobu jego wypełnienia. Co i gdzie wpisywać określają nagłówki tabel. Należy pisać wyraźnie, najlepiej dużymi literami i cyframi. Informacje muszą być prawdziwe, gdyż tylko takie gwarantują uzyskanie dobrej porady. W przeciwnym wypadku będzie ona albo niepoprawna lub w ogóle nie nadejdzie. Na jed-

nym formularzu można postawić do dziewięciu pytań. Mogą one dotyczyć odmian najlepszych lub najdostępniejszych spośród zalecanych (zrejonizowanych). Można również wskazać interesującą nas odmianę poprzez wpisanie jej nazwy, a EDOA poda jej charakterystykę i opracuje odpowiednie zalecenia uprawowe.

Wypełnioną i sprawdzoną część formularza wysyła się do COBORU, skąd wkrótce nadejdzie odpowiedź, a z nią świeży formularz. Druk ten można także otrzymać w stacjach doświadczalnych oceny odmian, w wojewódzkich ośrodkach postępu rolniczego i w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych w całym kraju.

CENTRALNY OSRODEK

BADANIA ODMIAN

ROSLIN UPRAWNYCH

/C O B O R U/

63-022 SŁUPIA WIELKA

WOJ. POZNAŃ

NUMER FORMUL. 651

PORADY UDZIELONO:

25/04/1984 ROKU

NUMER PORADY: 2

A D R E S A T :

J BARDOWSKI

59-516 ZAGRODNO

UNIEJOWICE 7

WOJ. LEGNICKIE

I COBORU OTRZYMAŁ OD PANA/-I/ PYTANIE DOTYCZĄCE UPRAWY:

I ROSLINA: 01 - PSZENICA OZIMA

I RODZAJ PYTANIA: 1 - ODMIANY NAJLEPSZE /ZREJONIZOWANE/

I PRZECIETNY LUB PRZEWIDYWANY PŁON ROSLINY: 45 Q Z HEKTARA

I KOMPLEKS ROLNICZEJ PRZYDATN. GLEBY: 02 - PSZENNY DOBRY

I PRZEDPŁON: 2 - WYCZERPUJĄCY GLEBE Z AZOTU

I NAWOŻENIE OBORNIKIEM: 280 Q/HEKTAR W ROKU ZBIORU 1983

I ELEKTRONICZNE DORADZTWO ODMIANOWO-AGROTECHNICZNE /E D O A/

I NA TEJ PODSTAWIE, PO UWZGLĘDNIENIU WYNIKÓW DOSWIADCZEŃ, WPŁYWU

I SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO I ZALECEN REJONIZACYJNYCH PROPONUJE:

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN/Y/

I ZALECENIA UPRAWOWE/NR ODMIANY: 1 2 3

1/LIWILLA - DOBRA ZIMOTRWAŁOŚĆ, ODPORNOSC NA SEPTORIOZE I WYLEGANIE, SPORA WRAŻLIWOŚĆ NA RDZE. ZAWARTOŚĆ BIAŁKA W ZIARNIE ZMNIEJSZONA. JAKOŚĆ WYPIEKOWA ZŁA DO ŚREDNIEJ. TOLERUJE GORSZE GLEBY I SIEDLISKA - STAD DUŻA PLASTYCZNOŚĆ. HODOWLA - SHR PASTERZOWICE.

2/EMIKA/D. PP 114/74/ - ZIMOTRWAŁOŚĆ DUŻA. DOBRA ZDROWOTNOŚĆ I ODPORNOSC NA WYLEGANIE. JAKOŚĆ WYPIEKOWA MAKI ZŁA. WYMAGANIA GLEBOWE PRZECIETNE. WIERNE PŁONY W RÓŻNYCH WARUNKACH SIEDLISKOWYCH. SIOSTRZANA ODMIANA LIWILLI. HODOWLA - SHR PASTERZOWICE.

3/BETA - ZIMOTRWAŁOŚĆ MAŁA. ZDROWOTNOŚĆ NA OGÓŁ DOBRA. ZDZĘŁO BARDZO KRÓTKIE, O BARDZO DUŻEJ ODPORNOSCII NA WYLEGANIE, DOŚĆ WCZESNIE DOJRZEWA. ZIARNO DROBNE, MAKA ŚREDNIEJ JAKOŚCI WYPIEKOWEJ. WYMAGANIA GLEBOWE DOŚĆ DUŻE. HODOWLA - SHR KOBIERZYCE - PUSTKOW ŻUR.

I NAWOŻENIE AZOTEM W KG/HA	90-105	90-105	75- 90
I NAWOŻENIE FOSFOREM I POTASEM W KG/HA NIEZALEŻNIE OD ODMIANY			
I -FOSFOR/P2O5/; ZASOBN. GLEBY MAŁA: 100	SREDNIA: 65	DUŻA: 30	
I -POTAS /K2O/; ZASOBN. GLEBY MAŁA: 80	SREDNIA: 70	DUŻA: 30	
I WAPNOWANIE W Q/HA TLENKIEM WAPNIA DO ZALECANEGO PH = 6,2			
I -GLEBY BARDZO KWASNE /PH < 4,6/:			PRZECIETNIE: 51
I -GLEBY KWASNE /PH = 4,6 - 5,5/:	21	DO 48	PRZECIETNIE: 33
I -GLEBY LEKKO KWASNE /PH = 5,6 - 6,5/:	DO 18		PRZECIETNIE: 3
I WAPNOWAC RAZ NA 6 LAT LUB DWA RAZY GDY DAWKA PRZEKRACZA 25 Q/HA			
I ZALECANY TERMIN SIEWU: 25.09-10.10 NIEZALEŻNIE OD ODMIANY			
I DOPUSZCZALNE OPOZNIENIE SIEWU: 15 DNI			
I ILOŚĆ WYSIEWU W MLN/HA:	4.0	4.0	4.0
I PRZEC. ILOŚĆ WYSIEWU W KG/HA:	187	192	172

ZACHĘCAMY DO PONOWNEGO SKORZYSTANIA Z PORADY EDOA

CENTRALNY OSRODEK BADANIA ODMIAN ROSLIN UPRAWNYCH

Co to jest EDOA i jak korzystać z jego porad

Elektroniczne Doradztwo Odmianowo-Agrotechniczne (EDOA) jest komputerowym systemem doradczym dla rolników. Umożliwia on zasięgnięcie fachowej porady na temat uprawy wybranych odmian zbóż, ziemniaka lub kukurydzy. Porady mogą dotyczyć wyboru odmian najlepszych, najdostępniejszych lub dowolnych — wymienionych przez pytającego.

Usługi EDOA są bezpłatne i dostępne dla wszystkich. Warunkiem otrzymania porady jest prawidłowe wypełnienie i wysłanie niniejszego formularza do COBORU (63-022 Słupia Wielka). Formularze są rozprowadzane wieloma drogami, głównie poprzez służbę rolną. Ponadto każdy, kto skorzysta z usługi EDOA otrzymuje razem z poradą następny formularz.

Porady wysyłamy pocztą, natychmiast po ich opracowaniu. Każda z nich zawiera opis odmian o które pytano i najważniejsze zalecenia ich uprawy. Zalecenia te są dostosowane do warunków przyrodniczych gospodarstwa i do siedliska, w którym wybrane odmiany będą uprawiane.

Nawożenie jest obliczane w czystym składniku na hektar. W przypadku azotowego — podane są dwie dawki: niższą należy stosować po zimie mroźnej i suchej, wyższą — po zimie łagodniejszej i wilgotnej, zwłaszcza w warunkach wyższej kultury roli.

Nawożenie fosforem i potasem podano dla różnej zasobności gleby. Nawożenie wapnem zostało także zróżnicowane, zależnie od stopnia zakwaszenia gleby. Jeśli nie jest znana zasobność gleby i jej zakwaszenie (odpowiednie analizy można zlecić

do nieodpłatnego wykonania najbliższej okręgowej stacji chemiczno-rolniczej), najlepiej jest stosować dawki pośrednie.

Dla odmian zbóż i kukurydzy każda porada wskazuje odpowiednią obsadę roślin na hektar. Znając masę 1000 ziarn i zdolność kiełkowania, można dokładnie ustalić ile kilogramów ziarna potrzeba do obsiania hektara. Jeśli dane te są niedostępne, można korzystać z gotowego wyczerpania ilości wysiewu, przy zdolności kiełkowania 90 % (II klasa jakości ziarna siewnego).

Porady EDOA są opracowywane na podstawie aktualnych wyników badań odmianowych COBORU, zaleceń rejonizacyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz zaleceń agrotechnicznych IUNG. Mimo to nie są one gotową receptą na osiągnięcie dużych plonów. Zależy to bowiem od czynników, na które rolnik nie ma wpływu (np. pogoda) lub ma wpływ mały (np. zaopatrzenie w materiał nasienny). Dlatego zalecenia EDOA należy rozumieć jako ramy postępowania, proponowane na podstawie badań naukowych i doświadczeń praktyki rolniczej.

Formularz niniejszy obowiązuje od roku siewu 1983 i różni się od dotychczasowego prostszą budową. Cały system EDOA został udoskonalony, zgodnie z postulatami jego użytkowników. COBORU dziękuje za wszystkie uwagi na temat formularza, porad, jak i całego systemu. Pomogą nam one w dalszym jego doskonaleniu.

**Życzymy dobrych urodzajów
COBORU**

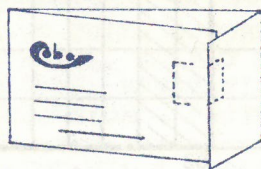
TU ODETNIJ

TU ODETNIJ

ROLNIKU!

KORZYSTAJ Z BEZPŁATNYCH USŁUG

**ELEKTRONICZNEGO
DORADZTWA
ODMIANOWO-
AGROTECHNICZNEGO**

**TAK
SKŁADAĆ!**

**Centralny Ośrodek
Badania Odmian
Roślin Uprawnych (COBORU)**

**63-022 SŁUPIA WIELKA
woj. poznańskie**

MIEJSCE NA
ZNACZEK

TU ZAGIĄĆ

TU ZAGIĄĆ